

Centrum Badania Opinii Społecznej

ul. ŻURAWIA 4 skr. pt. 24

00-955 WARSZAWA 15

SEKRETARIAT: 28-37-04; 29-35-69
ZESPÓŁ REALIZACJI BADAŃ: 40-56-41

Telefon dyżurny: 21-31-31
Telex: 816-436

BD/293/43/88

POLACY O STOSUNKACH POLSKO-BRYTYJSKICH,
WIELKIEJ BRYTANII I MARGARET THATCHER

Listopad 1988 r.

W opracowaniu prezentujemy wyniki badania ankietowego¹ przeprowadzonego w końcu października br., a więc na kilka dni przed wizytą premiera Wielkiej Brytanii Pani Margaret Thatcher w Polsce. Tematem sondażu był stosunek Polaków do Wielkiej Brytanii i jej premiera oraz społeczne oczekiwania co do problematyki rozmów polsko-brytyjskich.

Zdaniem większości Polaków stosunkom polsko-brytyjskim brak zdecydowanego wyrazu. Blisko 60% badanych stwierdza, że nie są one obecnie "ani dobre, ani złe". Około 30% uważa, że są dobre i bardzo dobre, 8% - że są złe lub bardzo złe, 1,5% nie ma zdania w tej kwestii.

Niemal powszechne jest pragnienie, aby rozmowy polsko-brytyjskie skupiły się na sprawach gospodarczych - szczegółowych ustaleniach dotyczących współpracy i wymiany handlowej pomiędzy naszymi krajami z określeniem zasad jej kredytowania oraz pomocy Wielkiej Brytanii w przezwyciężaniu kryzysu w Polsce.

Drugi pakiet spraw preferowanych jako tematy rozmów to sytuacja międzynarodowa ze szczególnym uwzględnieniem problemu rozbrojenia i pokoju w Europie.

W dalszej kolejności proponowano takie tematy, jak: współpraca naukowa i kulturalna, wymiana turystyczna, wyjaśnienie zaszłości historycznych dotyczących II wojny światowej. Około 3% badanych uważa, że uregulowania wymagają stosunki polityczne pomiędzy Polską a Wielką Brytanią, i to powinno być przedmiotem rozmów (tab.1).

Wyraźnie widać, że Polacy głównie oczekują rozmów o gospodarce, natomiast polityka i sprawy polityczne traktowane są jako drugorzędne. Jeżeli już polityka (poza rozbrojeniem), to przede wszystkim polityczna osobowość Pani M.Thatcher - korzystanie

¹ Zrealizowanego pod hasłem "Świat wokół nas (2)" w dniach 20-26 października 1988 r. na ogólnopolskiej próbie dorosłej ludności (1500 osób).

Tabela 1

w procentach

Spoleczne oczekiwania dotyczące tematyki rozmów polsko-brytyjskich	Wskazania respondentów
Zacieśnienie kontaktów, współpracy polsko-brytyjskiej - ogólnie	5,5
Współpraca gospodarcza, wymiana handlowa	48,2
Kredyty, pożyczki, odroczenie spłat zadłużenia	10,6
Sytuacja międzynarodowa, rozbrojenie, pokój w Europie	7,7
Pomoc Wielkiej Brytanii w przezwyciężaniu kryzysu w Polsce	6,5
Współpraca naukowa, kulturalna	5,1
Korzystanie z doświadczeń M.Thatcher, branie z niej przykładu	2,8
Uregulowanie stosunków politycznych	2,6
Wymiana doświadczeń	2,4
Wymiana turystyczna	2,0
Wyjaśnienie zaszłości historycznych	2,0
Korzystanie z doświadczeń w sferze gospodarczej, sukcesu gospodarczego Wielkiej Brytanii	1,5
Prawa człowieka, demokratyzacja życia w Polsce	0,1
Trudno powiedzieć	26,1

z jej doświadczeń, branie przykładu, jak skutecznie rządzić, jak osiągać sukcesy gospodarcze. Oto wypowiedzi ankietowanych na ten temat:

"Zapytać jak Pani premier Thatcher przeprowadziła tak konsekwentnie swoją politykę".

"Żeby podpowiedziała, jak rządzić w Polsce".

"Jak niszczyć strajki, to silna kobieta".

"Może powinno się spróbować uzyskać od Pani Thatcher korepetycje w sprawach rządzenia krajem".

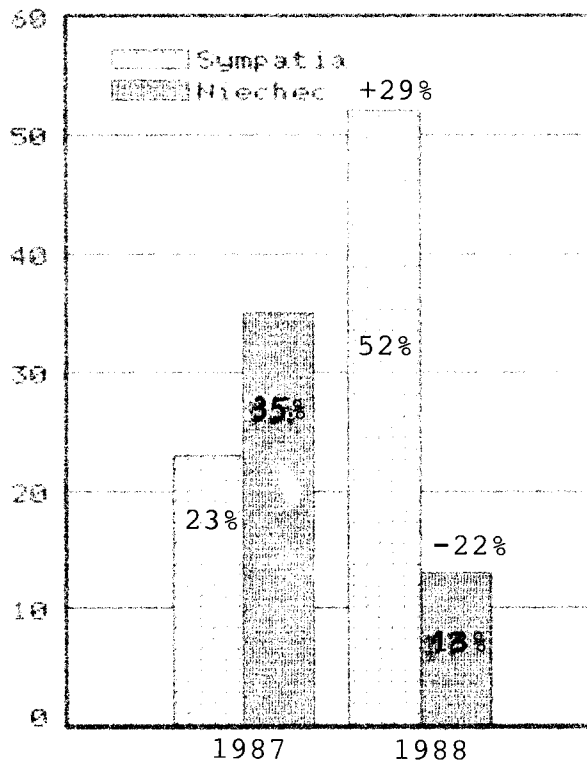
"Jak postępować ze związkami zawodowymi i ze strajkującymi, bo ona ma dużą praktykę".

"Zapytać, co zrobiła w Anglii, że w ciągu ostatnich lat wydajność pracy wzrosła o 20%".

"Powinna nauczyć naszych polityków, jak postępować".

"Myślę, że M.Thatcher jako świetny ekonomista, premier rządu, mogłaby przekazać wiele spraw Rakowskiemu w celu rozwiązania problemów, przed którymi stoi nasz kraj".

O tym, że osobowość M.Thatcher intryguje Polaków, najwyraźniej świadczy fakt, że w ciągu roku radykalnie zmieniły się opinie o niej². O ile jeszcze w październiku '87 niechętnych było więcej niż sympatyków, to obecnie proporcje są odwrotne, a grono jej sympatyków zwiększyło się o 29% (rys.1).

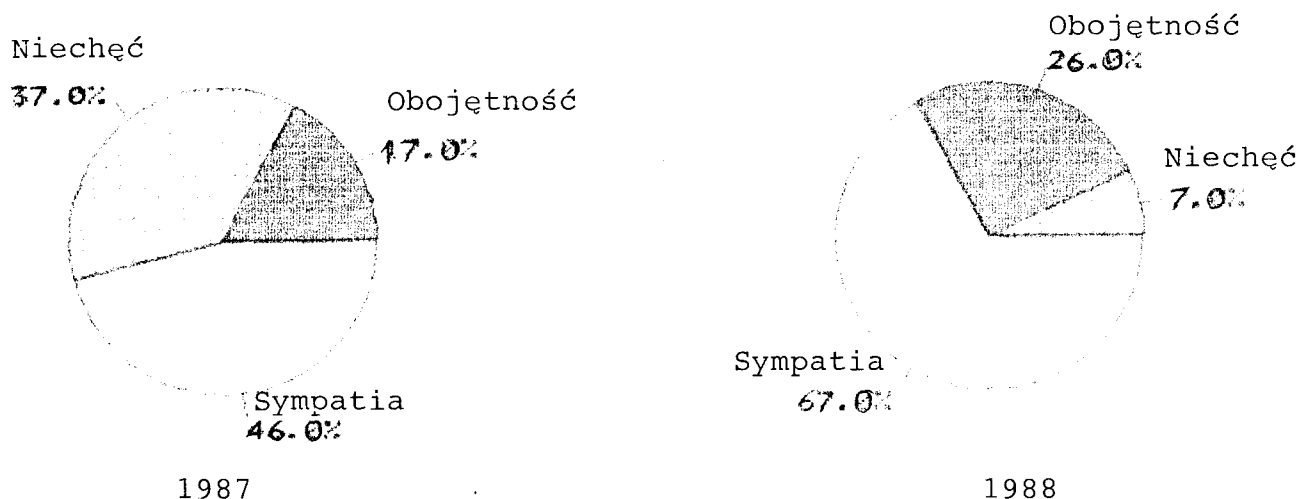

Rys. 1. Stosunek Polaków do Margaret Thatcher

Zmianie, choć nie tak wyraźnej jak w przypadku M.Thatcher, uległ również stosunek Polaków do Wielkiej Brytanii - o 20%

² Badanie pod hasłem "Świat wokół nas (1)" zrealizowane w dniach 10-15 października 1987 r. na ogólnopolskiej próbie dorosłej ludności (1498 osób).

zwiększyło się grono sympatyków tego kraju i o tyle samo zmniejszyła liczba niechętnych; z 5 do 13⁰C wzrosła średnia temperatura uczuć (rys.2), mierzona na skali od -50 do +50.

Rys. 2. Stosunek Polaków do Wielkiej Brytanii

Dwukrotnie zwiększył się również odsetek badanych opowiadających się za zacieśnianiem współpracy gospodarczej z Wielką Brytanią (tab.2).

Tabela 2

w procentach

Stosunek do współpracy gospodarczej z Wielką Brytanią	Respondenci według terminów badań	
	X'88	X'87
Zacieśniać	87,0	40,9
Ograniczać	6,1	8,0

Widać zatem wyraźnie, że społeczny klimat wokół wizyty Pani M.Thatcher w Polsce jest zdecydowanie życzliwy, a sympatie Polaków do niej i Wielkiej Brytanii dość powszechne. Powszechnie oczekuje się, że rozmowy przedstawicieli obu rządów przyniosą konkretne efekty gospodarcze.